

BOOK REVIEW - PECNÍKOVÁ, JANA: INTRODUCTION TO STUDY OF CULTURE(S)

RECENZIA PUBLIKÁCIE - PECNÍKOVÁ, JANA: ÚVOD DO ŠTÚDIA KULTÚR(Y)

ŽANETA BALÁŽOVÁ

*Pracovisko: Ústav cudzích jazykov. Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovensko
Email: zaneta.balazova@tuzvo.sk*

Proces globalizácie a vstup do Európskej únie zintenzívňuje stretávanie sa predstaviteľov rozličných kultúr. Rešpektovanie rozmanitosti kultúr a rozmanitosti jazykov je základným princípom existencie a fungovania Európskej únie. Pod kultúrou dnes rozumieme všetko, čo ľudia robia, čo o tom hovoria a čo si o tom myslia – čiže rozsiahly komplex javov, ktorý zahŕňa oblasť vedomostí, viery, jazyka, morálky, výroby, zmeny, práva, umenia, zvykov, výchovy a konania, stručne všetko, čo umožňuje ľuďom spoločne sa orientovať vo svete a spoločne svoj svet aj utvárať. Akékoľvek ľudské vnímanie a chápanie je sprostredkované kultúrou, resp. rôznymi kultúrami. To čo my považujeme za zlé, pekné či škaredé, chutné či nechutné alebo pravdivé a nepravdivé platí len v kontexte našej kultúry. Príslušníci iných kultúr určujú, čo je dobré, krásne, chutné či pravdivé inak, a to v kontexte kultúry, v ktorej vyrastali. Vysokoškolská učebnica „Úvod do štúdia kultúr(y)“ vznikla ako dielo autorky s dlhoročnými skúsenosťami v oblasti vyučovania a výskumu kultúrnych identít, kultúrneho občianstva, interkultúrnej komunikácie a kultúrnej krajiny. Učebnica bola vytvorená v rámci projektu KEGA 033UMB-4-2018 s názvom Inovatívne metódy vo výučbe kultúrnych štúdií.

Keďže pohľad na kultúru, definície kultúry, ako aj množstvo štúdií, ktoré sa venujú problematike kultúry neposkytujú možnosť explicitne tento pojem uchopiť, predkladaná vysokoškolská učebnica ponúka pohľad na kultúru v čo najširšom zmysle a hlavne sa snaží ponúknuť možnosť študentom porozumieť danej téme. Jej štruktúra ponúka priestor pre hľadanie súvzťažnosti medzi príkladmi z histórie či literatúry a súčasnou situáciou.

Predkladaná vysokoškolská učebnica poskytuje študentom prehľad o tom, čo všetko je súčasťou štúdia kultúr(y). V jednotlivých kapitolách sa autorka venuje pojmu kultúra, teoretickým východiskám a základným pojmom, o ktoré sa štúdium kultúry opiera, ako napr. etnikum, národ, akulturácia, symbol, semiotika, predstavuje kultúru v antropologickom zmysle, pričom sa do pozornosti dostávajú každodenné prejavy kultúr(y), ale aj jej deriváty, ako je štúdium identity. Autorka sa sústreďuje na vysvetlenie aspektov jednotlivých typov identity a javov s nimi spojenými. Nastoľuje diskusiu v oblasti stereotypov a predsudkov o vlastnej kultúre a národe, ako aj národov ostatných krajín.

Významným aspektom tejto publikácie je prepojenie teoretických vedomostí s praktickými príkladmi, ktoré sú prezentované prostredníctvom úryvkov z umeleckej alebo odbornej literatúry. Ponúkajú zároveň priestor študentom na zamyslenie sa a hlbšie pochopenie vlastného kultúrneho systému a následne uvedenie si odlišností a podobností. Otázky migrácie alebo kultúrnej krajiny, ktoré v súčasnosti rezonujú v našej spoločnosti, sú autorkou spracované formou, ktorá je prístupnejšia súčasnej modernej generácii.

Táto vysokoškolská učebnica je určená hlavne študentom kultúrnych štúdií na vysokých školách na Slovensku, ale keďže kultúra je neoddeliteľnou súčasťou a nemala by byť opomínaná ani pri vzdelávaní v oblasti cudzích jazykov môže byť užitočná aj pre študentov v odboroch zameraných na štúdium a prípravu pedagógov cudzích jazykov.

Predkladanú publikáciu môžeme hodnotiť veľmi pozitívne, pretože na malom priestore sústreďuje veľa informácií súvisiacich so štúdiom kultúr(y). Na jednej strane sa jedná o prehľad v oblasti odbornej terminológie a definícií, ktorých znalosť je nevyhnutná pre správnu orientáciu v problematike, na druhej strane, keďže učebnica je vytvorená ako výstup z projektu Inovatívne metódy vo výučbe kultúrnych štúdií, poskytuje študentom veľkú mieru autonómie a dostatočný priestor pre tvorbu vlastných názorov a rozvoj kritického myslenia. Kultúra je fenomén, ktorý zasahuje do nášho konania každý deň v rovine praktickej aj komunikačnej.